

KEERIK

& Leven

40
2022

WEEKKRANT
5 OKTOBER
JAARGANG 83
EDITIE 3321

44851893
PAROCHIAAL SECRETARIAAT
PASTORIJSTRAAT 11
3530 HOUTHALEN

3530_A/Res-501/13/-3

SINT-BARBARA HOUTHALLEN-HELCHTEREN

WWW.KERKENLEVEN.BE

P900720 | AFGIFTEKANTOOR: 2099 ANTWERPEN X | AFZENDER: HALEWIJNLAAN 92 — 2050 ANTWERPEN

De beelden van Kwalaak

Vanaf de zeventiende eeuw was Kwalaak een bedevaartplaats. Er stond een kapel waar de heilige Leonardus vereerd werd.

Volgens de legende behoorde Leonardus tot een nobile Frankische familie in de tijd van koning Clovis. Nadat hij van de koning de toestemming gekregen had om gewangen vrij te laten, werd hij de door Clovis aangeboden bisschoppelijke waardigheid en trad hij in een klooster te Micy, bij Orléans. Later stichtte hij een klooster, dat uitgroeide tot de stad Saint-Léonard. Zijn naamdag is op 6 november. Hij is de patroon van de boeren en het veen, paarden, de stallen, de stal-knechten, de vervoerders, (koper) smeden, stenenmakers, lasendra-gers en kuipers, fruithandelaars en berglieden, mijnwerkers en kruideniers. Hij wordt aangeroepen door vrouwen tijdens hun bevalling, tegen hoofdpijn en geslachtsziekten en tegen inbraken en inbrekers. In de christelijke iconografie is het attribuut van Leonardus een ketting of een stiel boelen.

Op die plaats de straat moest komen. Een eindje verder is in 1952 de huidige kapel gebouwd. Twee jaar geleden zakte de zoldering van de kapel in en werd de kapel onbruikbaar. Er zijn nu onderhandelingen gestart in een zoektocht naar het nodige geld om de kapel terug op te bouwen. In de kapel stonden twee houten beelden die bijnaar vervaardigd werden in het begin van de zeventiende eeuw. Het ene beeld stelt de heilige Leonard voor, het andere Maria met het kind Jezus. De beelden zijn in de loop der eeuwen meermals overschilderd. Die overschilderingen zijn niet altijd smaakvol uitgevoerd. Volgens de kunstkeners zou het beter zijn de beelden te restaureren en ze zoveel mogelijk in de oorspronkelijke staat te herstellen.

Op 08 september organiseerden het Davidfonds en de Heemkundige kring een avondvergadering om daarbij een mogelijke piste voor te stellen. De vergadering ging door in zaal Bennewed, de wijkzaal van Kwalaak. Brigitte Meuwis is een gediplomeerd restaurateur van beelden en schilderingen met atelier Trateggio in

Brigitte Meuwis

Zonhoven. Zij kwam ons bijpraten over haar werk: conserveren en restaureren van schilderingen en beelden. Aan haar is gevraagd de twee beelden van Kwalaak te conserveren volgens de huidige kunsthistorische inzichten. Vic Lijnen, voorzitter van de wijkwerking Kwalaak en secretaris van de Heemkundige Kring, wil daarvoor de nodige financiën verzamelen. Iedereen zal daarvoor nog zijn strenge kunnen bijdragen. Later volgen zeker nog meer gegevens.

We zijn Brigitte Meuwis gaan interviewen in haar atelier.

Wat doet een restaurateur?

Een restaurateur houdt een kunstwerk in stand door zo min mogelijk toe te voegen. Dat noemt men conserveren. Als er gerepareerd wordt doordat het werk in slechte staat is kunnen er wel toevoegingen uitgevoerd worden. Bij beelden kunnen dat zijn: inspuitingen tegen houtworm of schimmels. Als het beeld te broos is geworden moet er soms verhardingsmiddel gebruikt worden. Europa legt bepaalde richtlijnen op die alle restaurateurs moeten volgen. Zo is er een regel die zegt dat alles wat de restaurateur doet omkeerbaar moet zijn. Een restaurateur is geen kunstenaar want een kunstenaar heeft de vrijheid om te maken wat hij

Heilige Leonardus

of zij wil, net als met de materiaalk keuze. Een restaurateur is gebonden aan richtlijnen, aan de materiaalk keuze en de producten. Uitgangspunt is altijd zo weinig mogelijk te doen.

Hoe is de opleiding tot restaurateur?

Er zijn in België drie academies die een opleiding tot restaurateur aanbieden: Iulik, Antwerpen

Maria met kind

en Brussel. Ik heb in Brussel gestudeerd. De opleiding duurt minstens zes jaar. De basis is schelkunde, materiaalkennis, kunstgeschiedenis en de kennis van minstens 1 drager. De drager noemen we het materiaal dat de kunstenaar heeft gekozen om op te werken en is zeer bepalend voor de levensduur van het kunstwerk.

lees verder op bladzijde 2

Kapel Kwalaak

5 OP DE VOORGROND ENERGIETRANSITIE OF KEUZES MAKEN VOOR DE TOEKOMST

Fossiele energielebronnen als olie, gas en steenkool moeten worden vervangen door hernieuwbare energie als zon, wind en warmtepompen. En wat met kernenergie?

© Belga Image

9 KERK ZESTIG JAAR GELEDEN GING VATICANUM II VAN START

Een nieuwe generatie onderzoekers wil het baanbrekende concilie herbekijken vanuit een intercontinentaal perspectief en nieuwe invalshoeken.

12 BISDOMNIEUWS HASSELT VERHALEN EN ANEKDOTES VAN BREESE VELDKAPELLEN

Françine Drijkoningen was coördinator van de Breese Mariateesten in 2021. Nu leert ze haar stad de talrijke veldkapellen rond de kerktorens kennen.